

Inngangur

Fyrirtæki sem framleiða fóður og fiskimjöl fylgjast með salmonellu í framleiðslunni með innra eftirliti. Í innra eftirliti fyrirtækjanna felast m.a. sýnatökur. Niðurstöður úr sýnatökunum má sjá í neðangreindum töflum. MAST hefur eftirlit með fóðurverksmiðjum og fiskimjölsverksmiðjum. Starfsmenn Matvælastofnunar taka árlega opinber sýni í fóðurverksmiðjum sem framleiða fóður fyrir búfé til matvælaframleiðslu en í fiskimjölsverksmiðjum þegar þörf er talin á. Einnig má sjá næmi salmonellu gegn sýklalyfjum sem greinist í fóðri og fiskimjöli.

Rannsókn á fóður- og fiskimjölssýnum fer fram á Matís ohf., hjá Rannsóknþjónustunni Sýni ehf. og hjá Rannsóknþjónustunni ProMat Akureyri ehf. Staðfesting ræktunar og greining sermisgerðar fer fram á sýklafræðideild Landspítalans. Prófun á sýklalyfjapoli fer fram á Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum.

Niðurstöður úr innra eftirliti fóðurfyrirtækjanna

Tafla 1. Niðurstöður úr innra eftirliti með salmonellu í fóðri 2014

	Fóður			Hvaða salmonella ?	Hráefni	Uppruni	
	Alls sýni	Alls jákvæð	Hlutfall			Framleiðsla	Tilbúið fóður/ Hreint svæði
Jan	45	0	0%				
Feb	43	0	0%				
Mar	45	0	0%				
Apr	45	0	0%				
Maí	56	3	5,4%	1 x S. Mbandaka 2 x S. spp	X		X
Jún	40	2	5,0%	2 x S. spp			X
Júl	48	2	4,2%	1 x S. Worthington, 1 x S. Goma	X		X
Ágú	62	1	1,6%	1 x S. Worthington			X
Sep	41	1	2,4%	1 x S. Worthington			X
Okt	50	1	2,0%	1 x S. Worthington			X
Nóv	39	0	0%				
Des	47	0	0%				
Árið	561	10*	1,8%				

* Salmonella greindist að auki í fjórum sýnum við innra eftirlit í fiskifóðursverksmiðju á árinu. Þau sýni eru ekki talin með hér.

Niðurstöður úr innra eftirliti fiskimjölsverksmiðjanna

Tafla 2. Niðurstöður úr innra eftirliti með salmonellu í fiskimjöli 2014

	Fiskimjöl			Hvaða salmonella ?
	Alls sýni	Jákvæð	Hlutfall	
Jan	26	0	0%	
Feb	37	0	0%	
Mar	72	1	1,4%	1 x S. spp
Apr	81	0	0%	
Maí	120	0	0%	
Jún	25	0	0%	
Júl	44	0	0%	
Ágú	37	0	0%	

Sep	40	0	0%
Okt	31	0	0%
Nóv	46	0	0%
Des	30	0	0%
Árið	589	1	0,2%

Niðurstöður úr opinberu eftirlit í fóðri og fiskimjöli

Tafla 3. Niðurstöður úr opinberu eftirliti með salmonellu í fóðri og fiskimjöli 2014

Ár	Fjöldi sýna	Fóður		Fiskimjöl		
		Jákvæð	Hlutfall	Fjöldi sýna	Jákvæð	Hlutfall
2014	36	3	8,3%	1	0	0%

Uppruni jákvæðra sýna var úr tilbúnu fóðri/hreinu svæði (ryksýni).

Niðurstöður úr sýklalyfjapolsrannsóknum

Sýklalyfjapol var einungis prófað á þeim sýnum sem hægt var að greina sermisgerð.

Næmi salmonellu er prófað fyrir eftirfarandi lyfjum;

- Ampicillin (AMP)
- Cefotaxime (CTX)
- Ceftazidime (CAZ)
- Chloramphenicol (CHL)
- Ciprofloxacin (CIP)
- Colistin (COL)
- Gentamicin (GEN)
- Meropenem (MER)
- Nalidixic acid (NAL)
- Sulfonamides (SMX)
- Tetracycline (TET)
- Trimethoprim (TMP)
- Azithromycin (AZI)
- Tigecycline (TGC)

Tafla 4. Sermisgerðir salmonellu í fóðri og fiskimjöli og þol þeirra gegn sýklalyfjum 2014

	Salmonella	Fóðurhræfni	Tilbúið fóður/ hreint svæði	Laxafóður	Fullt næmi	Ónæmi	Sýklalyf
Maí	S. Mbandaka	X			X		
Jún	S. Worthington		X		X		
Júl	3x S. Worthington		X		X		
	S. Goma	X			X		
Ágú	S. Worthington		X		X		
Sep	2x S. Worthington		X			X	SMX*
Nóv	S. Worthington		X		X		
Des	3x S. Montevideo			X	X		

* Næm fyrir öðrum sýklalyfjum en SMX

Frekari upplýsingar veita:

Fóður: Valgeir Bjarnason valgeir.bjarnason@mast.is

Fiskimjöl: Dóra S. Gunnarsdóttir dora.gunnarsdottir@mast.is

